

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

А.М. Мартиненко
« 30 » 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ТОВАРОЗНАВСТВА»

підготовки бакалавра

спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Основи товарознавства**» для студентів спеціальності **076 Підприємництво та торгівля**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньо-професійної програми «Економіка бізнесу» 2024 року.

Розробник: Васюта В.В., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу, кандидат технічних наук, доцент.

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми О.В. Хадарчук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки, підприємництва та маркетингу

Протокол від «27» серпня 2024 року № 20

Завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу М.Б. Чижевська

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІФЕУП С.А. Карпенко

«29» серпня 2024 року

© Васюта В.В., 2024 рік.

© Національний університет
імені Юрія Кондратюка, 2024 рік.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	обов’язкова		
Загальна кількість годин – 120				
Модулів – 1	Спеціальність 076 – Підприємництво та торгівля	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 2		2-й	2-й	2-й
		Семестр		
		3-й	3-й	3-й
Індивідуальне завдання – курсова робота	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції		
		24 год.	6 год.	–
		Практичні, семінарські		
		24 год.	6 год.	–
		Лабораторні		
		–	–	–
		Самостійна робота		
		42 год.	78 год.	90 год.
		Індивідуальна робота:		
30 год.				
Вид контролю: екзамен				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання – 48/72;
- для заочної форми навчання – 12/108;
- для дистанційної форми навчання – 0/120

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи товарознавства» відноситься до складу обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та **має на меті** формування у студентів системних знань, навичок і компетенцій щодо теоретичних основ товарознавства, зокрема принципів класифікації та кодування товарів, оцінювання та управління їх якістю; засвоєння професійних категорій і фахових понять, а також оволодіння методами дослідження споживчих властивостей товарів для забезпечення ефективної професійної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує **формування та розвиток у студентів компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2 Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях

ЗК6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК)

СК5 Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.

СК6 Здатність здійснювати діяльність з дотримання вимог нормативно-правових документів у сфері підприємництва та торгівлі.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни «Основи товарознавства» є навчальна дисципліна, яка вивчена студентами раніше: «Основи підприємницької діяльності».

Вивчення курсу базується на законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України, нормативних документах міжнародної організації праці та інших нормативних актах та документах.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання базується на результатах навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Економіка бізнесу» спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

ПРН5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій та торговельній діяльності за допомогою сучасних методів.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур і застосовувати його на практиці.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний порогів рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
			допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	
60 – 63	E	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- тестування;
- опитування;
- виконання практичних завдань;

– виконання завдань самостійної роботи;

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основні категорії товарознавства, об'єкти, суб'єкти товарознавчої діяльності. Класифікація та асортимент товарів, інформація про товар

Тема 1. Теоретичні основи загального товарознавства.

Предмет, зміст і завдання сучасного товарознавства. Принципи товарознавства. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності. Зв'язок ціни та якості продукції. Життєвий цикл товару. Функції товару.

Практичні заняття № 1.

Тема 2. Класифікація та асортимент товарів

Класифікація, види (виробничий і торговельний, простий і складний; груповий і розгорнутий, раціональний та оптимальний асортимент), властивості, показники асортименту товарів. Методи класифікації (ієрархічний і фасетний), їх переваги та недоліки. Поняття асортименту товарів, його значення в задоволенні потреб споживачів. Сутність і мета класифікації асортименту.

Практичні заняття №2,3,4.

Тема 3. Кодування товарів. Інформація про товар

Мета і основні поняття кодування об'єктів класифікації. Методи кодування. Поняття і сфера використання методу кодування. Класифікатори товарів. Суть і область використання штрихового кодування. Розшифрування штрих-коду. Інформація про товар. Класифікація видів інформації та основні її функції. Вимоги до інформації про товар. Основні правила маркування. Характеристика основних носіїв маркування.

Практичні заняття № 5,6,7.

Змістовий модуль 2. Споживна цінність та споживні властивості товарів. Якість товарів, чинники та фактори її забезпечення

Тема 4. Споживна цінність та споживні властивості товарів

Споживні властивості товарів (функціональні, ергономічні, естетичні властивості та надійність товарів): класифікація та їх характеристики, номенклатура показників. Споживна цінність. Поняття про безпечність, її значення у споживанні товарів. Класифікація видів небезпеки харчових продуктів і непродовольчих товарів. Показники безпечності. Методи забезпечення безпечності харчових продуктів і непродовольчих товарів.

Практичні заняття №8,9.

Тема 5. Якість товарів. Оцінювання якості товарів. Конкурентоспроможність товару

Основні поняття про якість товарів, показники якості, чинники, що впливають на якість товару. Вибір номенклатура показників якості. Етапи оцінювання якості. Методи визначення показників якості товару. Органолептична оцінка: поняття, застосування для визначення якості товарів, номенклатура показників, переваги та недоліки, сфера застосування. Характеристика балової системи оцінки. Вимоги, що висувуються до дегустаторів. Вимірювальні методи оцінювання якості: загальні уявлення про різновиди, класифікація та характеристика, переваги та недоліки, можливості застосування. Соціологічні методи: поняття, призначення, їх застосування. Характеристика окремих видів досліджень (спостереження, опитування, експеримент). Градації якості. Види контролю якості товарів. Невідповідності та дефекти. Конкурентоспроможність товару.

Практичні заняття № 10,11.

Тема 6. Чинники та фактори забезпечення якості товару.

Чинники, що впливають на якість товарів. Управління якістю. Фактори збереження якості товару (пакування, транспортування, збереження, реалізація та післяпродажне обслуговування). Класифікація тари. Визначення виду і типу тари. Характеристика, основні властивості, технічна характеристика, застосування дерев'яної, картонної, паперової, м'якої, скляної, металевої, полімерної тари і матеріали, з яких вона виготовляється. Особливості упакування продовольчих та непродовольчих товарів. Товарні втрати. Заходи з попередження та зниження товарних втрат. Забезпечення товарних характеристик товарів. Технологічний життєвий цикл товарів. Фактори формування товарних характеристик товарів.

Практичні заняття № 12.

8. Структура навчальної дисципліни

а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лек.	пр.	лаб.	інд.	сам.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основні категорії товарознавства, об'єкти, суб'єкти товарознавчої діяльності. Класифікація та асортимент товарів, інформація про товар						
Тема 1. Теоретичні основи загального товарознавства	12	2	2	—	4	4
Тема 2. Класифікація та асортимент товарів	24	4	6	—	6	10
Тема 3. Кодування товарів. Інформація про товар	20	4	6	—	6	6
Разом за змістовим модулем 1	56	10	14	—	16	20
Змістовий модуль 2. Споживна цінність та споживні властивості товарів. Якість товарів, чинники та фактори її забезпечення						
Тема 4. Споживна цінність та споживні властивості товарів	16	4	4	—	4	4
Тема 5. Якість товарів. Оцінювання якості товарів. Конкурентоспроможність товару	28	6	4	—	6	10
Тема 6. Чинники та фактори забезпечення якості товару	20	4	2	—	4	8
Разом за змістовим модулем 2	64	14	10	—	14	22
Усього годин	120	24	24	—	30	42

б) для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лек.	пр.	лаб.	інд.	сам.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основні категорії товарознавства, об'єкти, суб'єкти товарознавчої діяльності. Класифікація та асортимент товарів, інформація про товар						
Тема 1. Теоретичні основи загального товарознавства	12	–	–	–	4	8
Тема 2. Класифікація та асортимент товарів	24	2	2	–	6	14

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лек.	пр.	лаб.	інд.	сам.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 3. Кодування товарів. Інформація про товар	20	2	2	–	6	10
Разом за змістовим модулем 1	56	4	4	–	16	32
Змістовий модуль 2. Споживна цінність та споживні властивості товарів. Якість товарів, чинники та фактори її забезпечення						
Тема 4. Споживна цінність та споживні властивості товарів	16	–	–	–	4	12
Тема 5. Якість товарів. Оцінювання якості товарів. Конкурентоспроможність товару	28	–	–	–	6	22
Тема 6. Чинники та фактори забезпечення якості товару	20	2	2	–	4	12
Разом за змістовим модулем 2	64	2	2	–	14	46
Усього годин	120	6	6	–	30	78

в) для дистанційної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лек.	пр.	лаб.	інд.	сам.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Основні категорії товарознавства, об'єкти, суб'єкти товарознавчої діяльності. Класифікація та асортимент товарів, інформація про товар						
Тема 1. Теоретичні основи загального товарознавства	12	–	–	–	4	8
Тема 2. Класифікація та асортимент товарів	24	–	–	–	6	18
Тема 3. Кодування товарів. Інформація про товар	20	–	–	–	6	14
Разом за змістовим модулем 1	56	–	–	–	16	40
Змістовий модуль 2. Споживна цінність та споживні властивості товарів. Якість товарів, чинники та фактори її забезпечення						
Тема 4. Споживна цінність та споживні властивості товарів	16	–	–	–	4	12
Тема 5. Якість товарів. Оцінювання якості товарів. Конкурентоспроможність товару	28	–	–	–	6	22
Тема 6. Чинники та фактори забезпечення якості товару	20	–	–	–	4	16
Разом за змістовим модулем 2	64	–	–	–	14	50
Усього годин	120	–	–	–	30	90

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Семінарські заняття не передбачені			

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1	Принципи товарознавства. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності. Життєвий цикл товару. Функції товару.	2	1	—
2,3,4	Класифікація асортименту. Методи класифікації, їх переваги та недоліки. Значення асортименту в задоволенні потреб споживачів.	6	1	—
5,6,7	Методи кодування. Інформація про товар. Вимоги до інформації про товар. Основні правила маркування. Характеристика основних носіїв маркування.	6	1	—
8,9	Споживні властивості товарів. Споживна цінність. Класифікація видів небезпеки харчових продуктів і непродовольчих товарів. Методи забезпечення безпечності харчових продуктів і непродовольчих товарів.	4	1	—
10,11	Якість товарів, показники якості, чинники, що впливають на якість товару. Етапи оцінювання якості. Види контролю якості товарів. Невідповідності та дефекти. Конкурентоспроможність товару.	4	1	—
12	Чинники, що впливають на якість товарів. Управління якістю. Фактори збереження якості товару.	2	1	—
	Усього	24	6	—

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Лабораторні заняття не передбачені			

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до поточного тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- виконання двох контрольних робіт для здобувачів дистанційної форми навчання;
- підготовка до складання підсумкового контролю за контрольними питаннями.

**Питання
для самостійного вивчення студентами**

№ з/п	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1	1. Життєвий цикл товару. 2. Об'єкти та суб'єкти товарознавчої діяльності 3. Історія розвитку теорії товарознавства. 4. Схема процесу формування потреб та реального споживання. Властивості і чинники формування потреб. 5. Соціально-економічні та соціально-психологічні фактори, що впливають на формування потреб.	4	6	8
2	1. Характеристика методів дослідження товарного асортименту підприємства. 2. Управління асортиментом товарів. 3. Номенклатура продукції промисловості. 4. Система сертифікації в Україні.	10	16	18
3	1. Кодування товарів. Види кодування. 2. Штрихове кодування. Процедура реєстрації штрих-коду. 3. Інформація про товар. Маркувально-довідкова інформація. 4. Порядок розробки та використання товарних знаків 5. Правова охорона товарного знака. 6. Торгова марка. Види торгових марок в Україні. 7. Маркування, вимоги до маркування в Україні.	6	12	14
4	1. Основні показники функціональних властивостей товарів. 2. Споживна вартість і споживна цінність як категорія і предмет товарознавства. 3. Властивості соціального призначення та функціональні властивості.	4	10	12
5	1. Особливості дослідження якості продовольчих товарів 2. Особливості дослідження якості непродовольчих товарів. 3. Види контролю якості товару. Етапи проведення 4. Дефекти товару, забезпечення якості товарів 5. Значення підвищення якості товарів народного споживання на сучасному рівні розвитку економіки. 6. Відбір проб для дослідження якості товарів. Оцінка якості товарів органолептичним методом.	10	20	22
6	1. Управління якістю на підприємстві. 2. Тара і упаковка як фактор конкурентоспроможності товару. Пріоритети державної програми розвитку тари та упаковки. Перспективні напрямки у споживчій упаковці. Нешкідливість тари та пакувальних матеріалів. 3. Основи психологічного впливу упаковки на споживача. Роль упаковки у створенні уявлення про властивості товару. Основні функції кольору на упаковці. Графічне забезпечення на упаковці.	8	14	16

	4. Класифікація, стандартизація та уніфікація тари для продовольчих та непродовольчих товарів. Класифікація тари. Визначення виду і типу тари. 5. Характеристика, основні властивості, технічна характеристика, застосування дерев'яної, картонної, паперової, м'якої, скляної, металевої, полімерної тари і матеріали, з яких вона виготовляється. 6. Особливості упакування продовольчих та непродовольчих товарів. 7. Заходи зі збереження товарів на складах. 8. Товарні втрати. Види втрат. Заходи з попередження та зниження товарних втрат. 9. Особливості зберігання продовольчих та непродовольчих товарів 10. Застосування водного транспорту (морського, річкового) при здійсненні перевезень товарів. Доцільність, особливості, вимоги. 11. Застосування автомобільного транспорту при здійсненні перевезень товарів. Доцільність, особливості, вимоги. 12. Застосування залізничного транспорту при здійсненні перевезень товарів. Доцільність, особливості, вимоги. 13. Застосування авіаційного транспорту при здійсненні перевезень товарів. Доцільність, особливості, вимоги 14. Застосування трубопровідного транспорту при здійсненні перевезень товарів. Доцільність, особливості, вимоги. 15. Особливості транспортування небезпечних, токсичних, легкозаймистих, канцерогенних речовин і матеріалів.			
	Разом	42	78	90

13. Індивідуальне завдання (30 годин)

Метою індивідуального завдання, що враховує навчальні потреби та можливості кожного конкретного студента, є систематизація, узагальнення, закріплення та розширення теоретичних знань, котрі студенти одержують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Видом індивідуальної роботи студента є виконання курсової роботи за індивідуальним завданням, яке видається викладачем. Структура курсової роботи носить стандартизований характер, повинна мати певну логіку побудови, послідовність і завершеність та визначена методичними вказівками до її виконання. Оформлення має відповідати естетичним і мовним нормам, а сама робота – зброшурована, акуратно і грамотно оформлена.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, індивідуальних та групових консультацій, практичні – при проведенні практичних занять.

Під час проведення лекцій та практичних занять використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення. До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. На підставі результатів поточного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль здійснюється у формі семестрового екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування та самостійна робота						Індивідуальні завдання	Семестровий екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	0	50	100
6	10	8	9	9	8			

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни «Основи товарознавства» за видами робіт

а) для денної форми навчання

Види робіт/контролю	перелік тем											
	Тема 1.	Тема 2.		Тема 3		Тема 4.		Тема 5.			Тема 6.	
	Практичне заняття											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Виконання завдань самостійної роботи	1	1		1							1	
Опитування		2				2						
Виконання практичних завдань	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Тестування	3	3		3		3		3			3	
Всього за темами	6	10		8		9		9			8	
Екзамен	50											
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100											

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, не оформлено належним чином
0	Не виконано практичну роботу

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (15 x 0,2 = 3 бали);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

б) для заочної форми навчання

Види робіт/контролю	перелік тем					
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.
	Практичне заняття					
		1	2			3
Виконання завдань самостійної роботи				3	3	
Опитування		2				
Виконання практичних завдань		2	2			2
Тестування	6	6	6	6	6	6
Всього за темами	6	10	8	9	9	8
Екзамен	50					
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100					

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
3	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено.
1	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, не оформлено належним чином
0	Не виконано практичну роботу

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($15 \times 0,4 = 6$ бали);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

в) для дистанційної форми навчання

Види робіт/контролю	перелік тем					
	Тема 1.	Тема 2.	Тема 3	Тема 4.	Тема 5.	Тема 6.
Виконання контрольної роботи завдань	25			25		
Екзамен	50					
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100					

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
25	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
20	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
15	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
10	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
5	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та захисту курсових робіт

Виконання		Захист
змістової частини	оформлення	
0-50	0-10	0-40

Захист курсової роботи є **обов'язковим**.

За умови відсутності хоча б однієї частини чи інших складових елементів, передбачених методичними рекомендаціями, курсова робота **до захисту не допускається**.

Змістова частина	
36-50	Робота виконана з дотриманням вимог нормативних документів та Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Чітко обґрунтований вибір об'єкту, предмету дослідження, актуальність теми, чітко визначена мета та описані методи дослідження. В роботі здійснений глибокий та ґрунтовний аналіз проблеми, яка досліджується, використані сучасні вітчизняні та закордонні джерела літератури, наведені результати власного дослідження, проведеного на високому рівні, отримані результати обґрунтовані, поставлені в роботі завдання досягнуті повністю. Робота містить обґрунтовані висновки, які чітко корелюються з поставленими завданнями, надані <u>переконливі рекомендації</u> .
21-35	Робота виконана з дотриманням вимог нормативних документів та Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Обґрунтований вибір об'єкту, предмету, актуальність теми, визначена мета та описані методи дослідження; поставлені завдання виконані повністю, тема роботи розкрита, аналіз стану проблеми здійснено на середньому рівні, в основному з використанням вітчизняних джерел літератури; наведені результати власного дослідження, які проведені на середньому рівні; отримані результати, зроблені висновки та рекомендації обґрунтовані, але не повною мірою або непереконливо, простежується нечіткість відповідності висновків поставленим завданням та проведеним дослідженням.
6-20	Робота виконана в цілому з дотриманням вимог нормативних документів та Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт (проектів). Обґрунтування вибору об'єкту, предмету, актуальності теми здійснено недостатньо, формально, поставлені завдання в переважній більшості виконані, тема роботи розкрита на достатньому рівні, але спостерігаються недоліки змістового характеру; аналіз стану проблеми проведено поверхнево, з використанням лише вітчизняних джерел літератури, без опрацювання або з

	незначним опрацюванням сучасних джерел. Мета роботи сформульована нечітко; наведені результати власного дослідження містять неглибоке обґрунтування або не обґрунтовані; висновки правильні, але не повні або не повною мірою забезпечується їх відповідність поставленим завданням та/або проведеним дослідженням, рекомендації в переважній більшості непереконаливі.
0-5	Робота не відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Тема роботи не розкрита, об'єкт, предмет, методи дослідження не визначені, актуальність теми не аргументована або аргументація є суттєво недостатньою. Розділи в теоретичній частині не пов'язані між собою або порушена логічна послідовність викладення матеріалу, відсутній огляд сучасних джерел літератури, аналіз визначеної проблеми не проведений або виконаний із суттєвими помилками, поверхнево; практична частина роботи не містить власних досліджень або вони є неактуальними, не відповідають поставленим у роботі завданням. Висновки та пропозиції не відповідають темі роботи та поставленим завданням чи проведеному дослідженню та/або сучасним вимогам, та/або відсутні, частково відсутні, помилково визначені, не корелюють між собою.
Оформлення	
9-10	Матеріал структурований, повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт в частині оформлення, викладений чітко, стисло, зрозуміло. Текст, ілюстрації, таблиці виконані з використанням текстових та графічних редакторів. Ілюстративний матеріал повністю та з високою наочністю розкриває та доповнює зміст роботи.
6-8	Матеріал структурований, відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт в частині оформлення, викладений чітко, стисло, зрозуміло, але текст містить стилістичні помилки та/або незначні невідповідності вимогам. Текст, ілюстрації, таблиці виконані з використанням текстових та графічних редакторів. Ілюстративний матеріал повністю, але з недостатньою наочністю та/або точністю розкриває та доповнює зміст роботи.
3-5	Матеріал структурований, в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт в частині оформлення, однак викладений не стисло, не чітко, текст містить граматичні та/або стилістичні помилки. Ілюстративний матеріал не повністю та/або недостатньо наочно розкриває та доповнює зміст роботи.
0-2	Структура та оформлення роботи в цілому не відповідають вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Матеріал викладено нечітко, не стисло, текст містить значну кількість граматичних та/або стилістичних помилок. Ілюстративний матеріал не сприяє розкриттю та доповненню змісту роботи.
Захист	
31-40	Здобувач під час захисту демонструє вміння застосовувати глибокі теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань; вільно формулює основні положення роботи та дає правильні, змістовні, розгорнуті, логічно побудовані відповіді на питання; вільно, на високому рівні обґрунтовує рішення поставлених у роботі завдань; повністю та глибоко володіє матеріалом. Відповіді можуть містити незначні неточності, які здобувач зумів повністю виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Високий рівень якості доповіді: доповідь логічна, послідовна, змістова. Захист супроводжується необхідними наочними матеріалами, які розкривають сутність роботи, здобувач вміло оперує ними.
21-30	Здобувач під час захисту в цілому демонструє вміння застосовувати теоретичні

	знання для практичного вирішення актуальних питань; вільно формулює основні положення роботи, володіє матеріалом та обґрунтовує рішення поставлених у роботі завдань на середньому рівні. Відповіді на питання повні, логічні, але містять незначні неточності, які здобувач не зумів повністю виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Рівень якості доповіді середній: доповідь логічна, послідовна, змістовна, з незначними неточностями. Захист супроводжується необхідними наочними матеріалами, які в цілому розкривають сутність роботи, здобувач оперує ними на середньому рівні.
11-20	Здобувач під час захисту володіє змістом роботи та обґрунтовує запропоновані рішення поставлених у роботі завдань на достатньому рівні, доповідь прочитана за текстом. Відповіді на запитання нечіткі, неповні, порушена логічність їх викладення, містять помилки та неточності, які здобувач не зумів виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Рівень якості доповіді достатній: доповідь в цілому логічна, послідовна, однак не повною мірою розкриває зміст роботи, містить неточності та/або помилки. Захист супроводжується необхідними наочними матеріалами, які недостатньо повно розкривають сутність роботи, здобувач оперує ними невпевнено, але на достатньому рівні.
0-10	Здобувач під час захисту не володіє або частково, на низькому рівні володіє змістом роботи, не демонструє здатність обґрунтувати рішення поставлених у роботі завдань; доповідь прочитана за текстом, викладена нечітко та невпевнено. Відповіді на запитання відсутні, фрагментарні або із суттєвими помилками, які здобувач не зумів виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Рівень якості доповіді низький: у доповіді порушена логічна послідовність викладення основних положень дослідження, не розкривається зміст роботи, доповідь містить суттєві помилки. Захист супроводжується наочними матеріалами, які не розкривають зміст роботи, здобувач ними не оперує, або необхідні наочні матеріали відсутні.

**Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту
курсної роботи**

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

**Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти
за результатами складання екзамену**

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
Тестування	0-50	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1,66 \times 30 = 100$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A- відмінно	Відмінно
82-89	B – дуже добре	Добре
74-81	C - добре	
64-73	D - задовільно	Задовільно
60-63	E - достатньо	
35-59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	Незадовільно
0-34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них:

– при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності);

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді на практичних заняттях, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка»

17. Методичне забезпечення

1. Васюта В.Б. Методичні рекомендації щодо змісту та організації самостійної роботи із дисципліни «Основи товарознавства» для студентів першого рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2021. 13 с

2. Васюта В.Б. Методичні рекомендації щодо змісту та організації практичних занять із дисципліни «Основи товарознавства» для студентів першого рівня вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 14 с.

3. Васюта В.Б. Методичні вказівки до виконання курсової роботи із дисципліни «Основи товарознавства» для студентів спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка. 2024. 29 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Мельник Т.Ю. Товарознавство: підручник (для студентів економічних спеціальностей). Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364с.
2. Коркуна О., Демічковський А., Цільник О., Бордун О., Піхур О. Товарознавство: навчально-методичний посібник. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2019. 200 с.
3. Дикань В.Л., Каграманян А.О., Каличева Н. Є. та ін. Товарознавство та комерційна діяльність [Текст] : підручник. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 362 с.
4. Наконечна В.І., Ротань Н.В., Арбузова Ю.В. Комерційне товарознавство: навчальний посібник. Херсон: ТОВ «Олді-Плюс», 2021. 300 с.

Допоміжна

1. Бондарчук М.Є. Товарознавство (Теоретичні основи товарознавства). Конспект лекцій [Текст]: для студ. спец. 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. підприємств. і торг. ; Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2017. 114 с.
2. Подвірна Т.В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Теоретичні основи товарознавства та підприємництва». Тернопіль : ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. 200 с.
3. Байдакова Л.І., Байдакова І.М., Губа Б.М., Плахотін В.Я., Шегинський О.В. Теоретичні основи товарознавства: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Луцьк: Ред.-вид. Відділ ЛНТУ, 2016. 284с.
4. Скрипчук П.М., Судук О.Ю. Основи товарознавства: навчальний посібник. Рівне, НУВГП, 2013. 260 с.
5. Оснач О.Ф. Товарознавство: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 219 с.
6. Артюх Т.М., Григоренко І.В. Теоретичні основи товарознавства: навч. посіб. К. : НУХТ, 2014. 263 с.
7. Товарознавство і торговельне підприємництво : навч. посіб. / А.А. Мазаракі, Н.В. Притульська, В.А. Осика та ін. ; за ред. А.А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. 652 с.
5. Сирохман, І. В. Товарознавство продовольчих товарів: підручник. Харків : Світ Книг, 2019 . 713 с.
6. Рудавська Г. Б., Вежлівцева С. П., Жукевич О. М. Товарознавство. Харчові продукти. Розділ «Молочні та яєчні товари» [Текст] : опорний конспект лекцій. Київ : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2015. 122 с.
7. Сирохман І. В., Завгородня В. М., Лебединець В. Т. Товарознавство пакувальних матеріалів і тари [Текст] : підручник. Київ : Знання, 2014. 543 с.
8. Kenneth L. d'Entremont. Engineering Ethics and Design for Product Safety. McGraw Hill. 2021. URL: https://www.accessengineeringlibrary.com/content/book/9781260460537?utm_source=chatgpt.com
9. Васюта В.Б., Зельов Р.Я., Омеляненко К.С. Безпека товарів народного споживання як головна проблема сучасного товарознавства. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки.* 2022. №1. С. 178-184. URL: <https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2022-302-1-30>
10. Васюта В., Пузак В., Лашко І. Основні напрямки розвитку сучасного товарознавства. *Галицький економічний вісник.* 2022. Том 74. № 1. С. 152-157. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.01.152
11. Васюта В.Б., Калембет А.В., Гвоздецька Є.М. Особливості маркування товарів в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки.* 2022. №6. Том1. С. 30-34. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/01/2022-312-61-04.pdf> ([https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6\(1\)-4](https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-312-6(1)-4))

19. Інформаційні ресурси

1. 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення.
2. ДСТУ 2925-94. Якість продукції. Оцінювання якості. Терміни та визначення.
3. ДСТУ 3144-95 Коди і кодування інформації. Штрихове кодування. Терміни та визначення.
4. ДСТУ ISO 9000:2015. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів (ISO 9000:2015, IDT). URL: <https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf>
5. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги (ISO 9001:2015, IDT) URL: <http://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209001.pdf>
6. ДСТУ 2887-94. Пакування та маркування. Терміни та визначення.
7. ДСТУ 2890-94. Тара і транспортування. Терміни та визначення
8. Дистанційний курс дисципліни «Основи товарознавства». URL: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=4353>